

233

MENEΞΕΝΟΣ

St. II
P. 234

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΜΕΝΕΞΕΝΟΣ

ΣΩ. Ἐξ ἀγορᾶς ἢ πόθεν Μενέξενος;

a

MEN. Ἐξ ἀγορᾶς, ὦ Σώκρατες, καὶ ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου.

ΣΩ. Τί μάλιστα σοὶ πρὸς βουλευτήριον; ἢ δῆλα δὴ ὅτι παιδεύσεως καὶ φιλοσοφίας ἐπὶ τέλει ἡγή εἶναι, καὶ ὡς 5
ικανῶς ἤδη ἔχων ἐπὶ τὰ μείζω ἐπινοεῖς τρέπεσθαι, καὶ ἄρχειν ἡμῶν, ὦ θαυμάσιε, ἐπιχειρεῖς τῶν πρεσβυτέρων τηλικούτος ὢν, ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ὑμῶν ἡ οἰκία ἀεὶ τινα ἡμῶν b
ἐπιμελητὴν παρεχομένη;

MEN. Ἐὰν σύ γε, ὦ Σώκρατες, ἐᾶς καὶ συμβουλεύῃς ἄρχειν, προθυμήσομαι· εἰ δὲ μή, οὐ. νῦν μέντοι ἀφικόμην πρὸς τὸ βουλευτήριον πυθόμενος ὅτι ἡ βουλή μέλλει αἰρεῖσθαι 5
ὅστις ἐρεῖ ἐπὶ τοῖς ἀποθανούσιν· ταφὰς γὰρ οἶσθ' ὅτι μέλλουσι ποιεῖν.

ΣΩ. Πάνυ γε· ἀλλὰ τίνα εἶλοντο;

MEN. Οὐδένα, ἀλλὰ ἀνεβάλοντο εἰς τὴν αὖριον. οἶμαι 10
μέντοι Ἀρχῖνον ἢ Δίωνα αἰρεθήσεσθαι.

ΣΩ. Καὶ μὴν, ὦ Μενέξενε, πολλαχῆ κινδυνεύει καλὸν c
εἶναι τὸ ἐν πολέμῳ ἀποθνήσκειν. καὶ γὰρ ταφῆς καλῆς τε

a 2 ἐξ TW: καὶ ἐξ E (sed καὶ punctis del. f) καὶ secl. H. Richards
a 4 σοὶ F: σὺ TW a 5 παιδεύσεως TW f: συνέσεως (ut videtur) F
b 1 ἐκλείπῃ TF: ἐκλείπῃ W b 7 ποιεῖν TW: ποιήσκειν F
b 9 ἀνεβάλοντο WF: ἀνεβάλλοντο T (sed λ alterum puncto del.)
c 2 ταφῆς καλῆς τε καὶ TF: καλῆς ταφῆς τε καὶ W: ταφῆς τε καλῆς
καὶ Stobaeus

καὶ μεγαλοπρεποῦς τυγχάνει, καὶ ἔαν πένης τις ὦν τελευτήσῃ,
καὶ ἐπαίνου αὖ ἔτυχεν, καὶ ἔαν φαῦλος ᾖ, ὑπ' ἀνδρῶν σοφῶν
5 τε καὶ οὐκ εἰκῆ ἐπαινούτων, ἀλλὰ ἐκ πολλοῦ χρόνου λόγους
παρεσκευασμένων, οἳ οὕτως καλῶς ἐπαινοῦσιν, ὥστε καὶ τὰ
235 προσόντα καὶ τὰ μὴ περὶ ἐκάστου λέγοντες, κάλλιστα πως
τοῖς ὀνόμασι ποικίλλοντες, γοητεύουσιν ἡμῶν τὰς ψυχάς,
καὶ τὴν πόλιν ἐγκωμιάζοντες κατὰ πάντας τρόπους καὶ τοὺς
τετελευτηκότας ἐν τῷ πολέμῳ καὶ τοὺς προγόνους ἡμῶν
5 ἅπαντας τοὺς ἔμπροσθεν καὶ αὐτοὺς ἡμᾶς τοὺς ἔτι ζῶντας
ἐπαινοῦντες, ὥστ' ἔγωγε, ὦ Μενέξενε, γενναίως πάνν διατί-
θεμαι ἐπαινούμενος ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἐκάστοτε ἐξέστηκα
b ἀκροώμενος καὶ κηλούμενος, ἡγούμενος ἐν τῷ παραχρήμα
μείζων καὶ γενναιώτερος καὶ καλλίων γεγόνεμαι. καὶ οἷα
δὴ τὰ πολλὰ αἰεὶ μετ' ἐμοῦ ξένοι τινὲς ἔπονται καὶ συν-
ακροῶνται πρὸς οὓς ἐγὼ σεμνότερος ἐν τῷ παραχρήμα
5 γίγνομαι· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ταῦτα ταῦτα δοκοῦσί μοι πάσχειν
καὶ πρὸς ἐμὲ καὶ πρὸς τὴν ἄλλην πόλιν, θαυμασιωτέραν
αὐτὴν ἡγείσθαι εἶναι ἢ πρότερον, ὑπὸ τοῦ λέγοντος ἀναπει-
θόμενοι. καὶ μοι αὕτη ἡ σεμνότης παραμένει ἡμέρας πλείω
c ἢ τρεῖς· οὕτως ἔναυλος ὁ λόγος τε καὶ ὁ φθόγγος παρὰ τοῦ
λέγοντος ἐνδύεται εἰς τὰ ὦτα, ὥστε μόγις τετάρτη ἢ πέμπτη
ἡμέρα ἀναμιμνήσκομαι ἐμαντοῦ καὶ αἰσθάνομαι οὐ γῆς εἰμι,
τέως δὲ οἶμαι μόνον οὐκ ἐν μακάρων νήσοις οἰκέειν· οὕτως ἡμῖν
5 οἱ ῥήτορες δεξιοὶ εἰσιν.

MEN. Ἄεὶ σὺ προσπαίξεις, ὦ Σώκρατες, τοὺς ῥήτορας.
νῦν μέντοι οἶμαι ἐγὼ τὸν αἰρεθέντα οὐ πάνν εὐπορήσειν· ἐξ
ὑπογύου γὰρ παντάπασιν ἢ αἴρεσις γέγονεν, ὥστε ἴσως
ἀναγκασθήσεται ὁ λέγων ὥσπερ αὐτοσχεδιάζειν.

d ΣΩ. Πόθεν, ὦγαθέ; εἰσὶν ἐκάστοις τούτων λόγοι παρε-

a 3 τρόπους TW: τοὺς τρόπους F καὶ τοὺς TWf: om. F
a 6 ἐπαινοῦντες secl. Cobet ὥστ' TF: ὡς W a 7 καὶ TW:
• καὶ γ' F ἐξέστηκα F: ἔστηκα TW b 1 ἀκροώμενος] αἰωρούμενος
Valckenaer b 2 μείζων TW: καὶ μείζων F b 5 μοι TF:
om. W b 8 πλείω ἢ TW F: πλείω Priscianus: πλείον Hirschig:
πλείν Cobet

σκευασμένοι, καὶ ἅμα οὐδὲ αὐτοσχεδιάζειν τά γε τοιαῦτα
χαλεπόν. εἰ μὲν γὰρ δέοι Ἀθηναίους ἐν Πελοποννησίοις εὖ
λέγειν ἢ Πελοποννησίους ἐν Ἀθηναίοις, ἀγαθοῦ ἂν ῥήτορος
δέοι τοῦ πείσοντος καὶ εὐδοκιμήσοντος· ὅταν δέ τις ἐν τούτοις 5
ἀγωνίζηται οὐσπερ καὶ ἐπαιεῖ, οὐδὲν μέγα δοκεῖν εὖ λέγειν.

MEN. Οὐκ οἶει, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὐ μέντοι μὰ Δία.

MEN. Ἡ οἶει οἷός τ' ἂν εἶναι αὐτὸς εἰπεῖν, εἰ δέοι καὶ e
ἔλοιτό σε ἡ βουλή;

ΣΩ. Καὶ ἐμοὶ μὲν γε, ὦ Μενέξενε, οὐδὲν θαυμαστὸν οἶφ
τ' εἶναι εἰπεῖν, ᾧ τυγχάνει διδάσκαλος οὔσα οὐ πάνυ φαύλη
περὶ ῥητορικῆς, ἀλλ' ἤπερ καὶ ἄλλους πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς 5
πεποίηκε ῥήτορας, ἕνα δὲ καὶ διαφέροντα τῶν Ἑλλήνων,
Περικλέα τὸν Ξανθίππου.

MEN. Τίς αὕτη; ἢ δῆλον ὅτι Ἀσπασίαν λέγεις;

ΣΩ. Λέγω γάρ, καὶ Κόννον γε τὸν Μητροβίου· οὔτοι γάρ
μοι δύο εἰσὶν διδάσκαλοι, ὁ μὲν μουσικῆς, ἡ δὲ ῥητορικῆς. 236
οὕτω μὲν οὖν τρεφόμενον ἄνδρα οὐδὲν θαυμαστὸν δεῖν εἶναι
λέγειν· ἀλλὰ καὶ ὅστις ἐμοῦ κάκιον ἐπαιδεύθη, μουσικὴν μὲν
ὑπὸ Λάμπρου παιδευθείς, ῥητορικὴν δὲ ὑπ' Ἀντιφώντος τοῦ
Ῥαμνουσίου, ὅμως κὰν οὗτος οἷός τ' εἴη Ἀθηναίους γε ἐν 5
Ἀθηναίοις ἐπαιῶν εὐδοκιμεῖν.

MEN. Καὶ τί ἂν ἔχοις εἰπεῖν, εἰ δέοι σε λέγειν;

ΣΩ. Αὐτὸς μὲν παρ' ἐμαυτοῦ ἴσως οὐδέν, Ἀσπασίας δὲ
καὶ χθὲς ἠκρωώμην περαινούσης ἐπιτάφιον λόγον περὶ αὐτῶν b
τούτων. ἤκουσε γὰρ ἅπερ σὺ λέγεις, ὅτι μέλλοιεν Ἀθηναῖοι
αἰρεῖσθαι τὸν ἑρουντα· ἔπειτα τὰ μὲν ἐκ τοῦ παραχρήμά μοι
διῆει, οἷα δέοι λέγειν, τὰ δὲ πρότερον ἐσκεμμένα, ὅτε μοι
δοκεῖ συνετίθει τὸν ἐπιτάφιον λόγον ὃν Περικλῆς εἶπεν, 5
περιλείμματ' ἄττα ἐξ ἐκείνου συγκολλῶσα.

d 5 δέοι του TWf: δέοιτο F e 1 οἶει TWf: οἶει ἂν F
e 3 οὐδὲν θαυμαστὸν ᾧ μενέξενε θαυμαστὸν F a 1 ἢ T: δ W: οἶ F
a 4 παιδευθείς secl. Cobet a 5 γε F: τε TW b 5 δοκεῖ T:
ἐδόκει WF b 6 περιλείμματ' ἄττα Tf (sed γρ. ταῦτα in marg. T):
περιλείμματα ταῦτα WF συγκολλῶσα TWf: κομῶσα F

MEN. Ἡ καὶ μνημονεύσαις ἂν ἂ ἐλεγεν ἢ Ἀσπασία;

ΣΩ. Εἰ μὴ ἀδικῶ γε· ἐμάνθανόν γέ τοι παρ' αὐτῆς, καὶ
c ὀλίγου πληγὰς ἔλαβον ὅτ' ἐπελανθανόμην.

MEN. Τί οὖν οὐ διήλθες;

ΣΩ. Ἄλλ' ὅπως μὴ μοι χαλεπανεῖ ἢ διδάσκαλος, ἂν
ἔξενέγκω αὐτῆς τὸν λόγον.

5 MEN. Μηδαμῶς, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' εἰπέ, καὶ πάννυ μοι
χαριῆ, εἴτε Ἀσπασίας βούλει λέγειν εἴτε ὄτουοῦν· ἀλλὰ
μόνον εἰπέ.

ΣΩ. Ἄλλ' ἴσως μοι καταγελάσῃ, ἂν σοι δόξω πρεσβύτης
ὧν ἔτι παῖζειν.

10 MEN. Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' εἰπέ παντὶ τρόπῳ.

ΣΩ. Ἄλλὰ μέντοι σοί γε δεῖ χαρίζεσθαι, ὥστε κἂν ὀλίγου,
d εἴ με κελεύεις ἀποδύνα ὀρχήσασθαι, χαρισαίμην ἂν, ἐπεὶ δὴ
γε μόνῳ ἐσμέν. ἀλλ' ἄκουε. ἔλεγε γάρ, ὡς ἐγῶμαι, ἀρξαμένη
λέγειν ἀπ' αὐτῶν τῶν τεθνεώτων οὕτωςί.

*Εργῶ μὲν ἡμῖν οἶδε ἔχουσιν τὰ προσήκοντα σφίσι αὐτοῖς,
5 ὧν τυχόντες πορεύονται τὴν εἰμαρμένην πορείαν, προπεμ-
φθέντες κοινῇ μὲν ὑπὸ τῆς πόλεως, ἰδίᾳ δὲ ὑπὸ τῶν οἰκείων·
λόγῳ δὲ δὴ τὸν λειπόμενον κόσμον ὃ τε νόμος προστάττει
e ἀποδοῦναι τοῖς ἀνδράσι καὶ χρή. ἔργων γὰρ εὖ πραχθέντων
λόγῳ καλῶς ῥηθέντι μνήμη καὶ κόσμος τοῖς πράξασιν γίγνεται
παρὰ τῶν ἀκουσάντων· δεῖ δὴ τοιούτου τινὸς λόγου ὅστις
τοὺς μὲν τετελευτηκότας ἱκανῶς ἐπαινέσεται, τοῖς δὲ ζῶσιν
5 εὐμενῶς παραινέσεται, ἐκγόνοις μὲν καὶ ἀδελφοῖς μιμείσθαι
τὴν τῶνδε ἀρετὴν παρακελευόμενος, πατέρας δὲ καὶ μητέρας
καὶ εἴ τινας τῶν ἄνωθεν ἔτι προγόνων λείπονται, τούτους δὲ

b 7 μνημονεύσαις TF: μνημονεύσας W c 1 ὅτ' F (ὅτε
Schleiermacher): ὅτι TW c 3 χαλεπανεῖ Tf: χαλεπανῆ W:
χαλεπαίνει F c 8 καταγελάσει T: καταγελάσῃ W: καταγελάσεις F
ἂν TW: ἐάν F c 11 ὥστε] ᾤ γε ci. Stallbaum d 1 κελεύεις
scr. recc.: κελεύεις TW: κελεύεις F χαρισαίμην ἂν secl. Schanz
d 6 δὲ TWF: δὲ ἕκαστος Longinus οἰκείων TW et in ras. F:
προσηκόντων Longinus

παραμυθούμενος. τίς οὖν ἂν ἡμῖν τοιοῦτος λόγος φανείη; ἢ 237
 πόθεν ἂν ὀρθῶς ἀρξαιόμεθα ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐπαινοῦντες, οἱ
 ζῶντές τε τοὺς ἑαυτῶν ἠϋφραινον δι' ἀρετὴν, καὶ τὴν τελευταίην
 ἀντὶ τῆς τῶν ζώντων σωτηρίας ἠλλάξαντο; δοκεῖ μοι χρῆναι
 κατὰ φύσιν, ὥσπερ ἀγαθοὶ ἐγένοντο, οὕτω καὶ ἐπαινεῖν αὐ- 5
 τοὺς. ἀγαθοὶ δὲ ἐγένοντο διὰ τὸ φῦναι ἐξ ἀγαθῶν. τὴν
 εὐγένειαν οὖν πρῶτον αὐτῶν ἐγκωμιάζωμεν, δεῦτερον δὲ τροφήν
 τε καὶ παιδείαν· ἐπὶ δὲ τούτοις τὴν τῶν ἔργων πράξιν ἐπιδεί- b
 ξωμεν, ὡς καλὴν καὶ ἀξίαν τούτων ἀπεφάνησαν. τῆς δ'
 εὐγενείας πρῶτον ὑπῆρξε τοῖσδε ἢ τῶν προγόνων γένεσις
 οὐκ ἔπηλυσ οὔσα, οὐδὲ τοὺς ἐκγόνους τούτους ἀποφνημαμένη
 μετοικούντας ἐν τῇ χώρᾳ ἄλλοθεν σφῶν ἠκόντων, ἀλλ' 5
 αὐτόχθονας καὶ τῷ ὄντι ἐν πατρίδι οἰκοῦντας καὶ ζῶντας,
 καὶ τρεφομένους οὐχ ὑπὸ μητρικῆς ὡς οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ὑπὸ
 μητρὸς τῆς χώρας ἐν ἧ ἔκουν, καὶ νῦν κείσθαι τελευτήσαντας c
 ἐν οἰκείοις τόποις τῆς τεκούσης καὶ θρεψάσης καὶ ὑποδεξα-
 μένης. δικαιοτάτον δὴ κοσμησαὶ πρῶτον τὴν μητέρα αὐτῆν·
 οὕτω γὰρ συμβαίνει ἅμα καὶ ἡ τῶνδε εὐγένεια κοσμουμένη.

*Ἔστι δὲ ἀξία ἡ χώρα καὶ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἐπαι- 5
 νεῖσθαι, οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν, πολλαχῆ μὲν καὶ ἄλλῃ, πρῶτον
 δὲ καὶ μέγιστον ὅτι τυγχάνει οὔσα θεοφιλῆς. μαρτυρεῖ δὲ
 ἡμῶν τῷ λόγῳ ἡ τῶν ἀμφισβητησάντων περὶ αὐτῆς θεῶν
 ἕρις τε καὶ κρίσις· ἦν δὴ θεοὶ ἐπήνεσαν, πῶς οὐχ ὑπ' d
 ἀνθρώπων γε συμπάντων δικαία ἐπαινεῖσθαι; δεύτερος δὲ
 ἔπαινος δικαίως ἂν αὐτῆς εἴη, ὅτι ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ ἢ
 πᾶσα γῆ ἀνεδίδου καὶ ἔφυε ζῶα παντοδαπά, θηρία τε καὶ βοτά, 5
 ἐν τούτῳ ἢ ἡμετέρα θηρίων μὲν ἀγρίων ἄγονος καὶ καθαρὰ
 ἐφάνη, ἐξελέξατο δὲ τῶν ζῶων καὶ ἐγέννησεν ἄνθρωπον, ὃ
 συνέσει τε ὑπερέχει τῶν ἄλλων καὶ δίκην καὶ θεοὺς μόνου

a 1 ἢ T W f: om. F a 6 δὲ T W: δέ γε F a 7 τὴν
 ante τροφήν add. H. Richards b 4 ἐκγόνους T W f: ἐγγό-
 νους F b 7 καὶ T W f: om. F οἱ F Dionysius: om. T W
 (fort. ἄλλοι) c 8 αὐτῆς F Dionysius: αὐτῆν T W d 1 δὴ T W f:
 δὲ Dionysius d 4 πᾶσα T W: ἅπασα F ἔφυε F: ἔφου T W
 d 6 ὃ T W: ὅς F

e νομίζει. μέγα δὲ τεκμήριον τούτῳ τῷ λόγῳ, ὅτι ἦδε ἔτεκεν ἢ γῆ τοὺς τῶνδ' ἐτε καὶ ἡμετέρους προγόνους. πᾶν γὰρ τὸ τεκὸν τροφήν ἔχει ἐπιτηδείαν ᾧ ἂν τέκη, ᾧ καὶ γυνὴ δῆλη τεκοῦσά τε ἀληθῶς καὶ μὴ, ἀλλ' ὑποβαλλομένη, εἴαν μὴ ἔχη
 5 πηγὰς τροφῆς τῷ γεννωμένῳ. ὁ δὲ καὶ ἡ ἡμετέρα γῆ τε καὶ μήτηρ ἱκανὸν τεκμήριον παρέχεται ὡς ἀνθρώπους γεννησαμένη· μόνη γὰρ ἐν τῷ τότε καὶ πρώτη τροφήν ἀνθρωπείαν
 238 ἤνεγκεν τὸν τῶν πυρῶν καὶ κριθῶν καρπὸν, ᾧ κάλλιστα καὶ ἄριστα τρέφεται τὸ ἀνθρώπειον γένος, ὡς τῷ ὄντι τοῦτο τὸ ζῶον αὐτῇ γεννησαμένη. μᾶλλον δὲ ὑπὲρ γῆς ἢ γυναικὸς προσήκει δέχεσθαι τοιαῦτα τεκμήρια· οὐ γὰρ γῆ γυναικα
 5 μεμίμηται κηρύσει καὶ γεννήσει, ἀλλὰ γυνὴ γῆν. τούτου δὲ τοῦ καρποῦ οὐκ ἐφθόνησεν, ἀλλ' ἐνειμεν καὶ τοῖς ἄλλοις. μετὰ δὲ τοῦτο ἐλαίου γένεσιν, πόνων ἀρωγῆν, ἀνῆκεν τοῖς
 b ἐκγόνοις· θρεψαμένη δὲ καὶ αὐξήσασα πρὸς ἡβην ἄρχοντας καὶ διδασκάλους αὐτῶν θεοὺς ἐπηγάγετο· ὧν τὰ μὲν ὀνόματα πρέπει ἐν τῷ τοιῷδε εἶναι—ἴσμεν γάρ—οἱ τὸν βίον ἡμῶν κατεσκευάσαν πρὸς τε τὴν καθ' ἡμέραν διαίταν, τέχνας πρῶ-
 5 τους παιδευσάμενοι, καὶ πρὸς τὴν ὑπὲρ τῆς χώρας φυλακὴν ὄπλων κτήσιν τε καὶ χρήσιν διδαξάμενοι.

Γεννηθέντες δὲ καὶ παιδευθέντες οὕτως οἱ τῶνδε πρόγονοι ᾔκουον πολιτείαν κατασκευασάμενοι, ἧς ὀρθῶς ἔχει διὰ βρα-
 c χέων ἐπιμνησθῆναι. πολιτεία γὰρ τροφή ἀνθρώπων ἐστίν, καλὴ μὲν ἀγαθῶν, ἢ δὲ ἐναντία κακῶν. ὡς οὖν ἐν καλῇ πολιτείᾳ ἐτράφησαν οἱ πρόσθεν ἡμῶν, ἀναγκαῖον δηλῶσαι, δι' ἣν δὴ κάκεῖνοι ἀγαθοὶ καὶ οἱ νῦν εἰσιν, ὧν οἶδε τυγχάνουσιν
 5 ὄντες οἱ τετελευτηκότες. ἡ γὰρ αὐτῇ πολιτεία καὶ τότε ἦν καὶ νῦν, ἀριστοκρατία, ἐν ἣ νῦν τε πολιτευόμεθα καὶ τὸν αἰε

ε1 ὅτι F: τί TW ε4 ὑποβαλλομένη Ast ε5 γεννωμένῳ TWF: γενομένῳ Stephanus ε7 τότε TW: τότε καιρῷ F α3 αὐτῇ F: αὐτῇ TW α4 τεκμήρια TF: τε τεκμήρια W α7 τοῦτο TW: ταῦτα F β3 ἴσμεν γάρ secl. Wilamowitz ε2 καλῇ . . . κακῶν TWF: καλῇ μὲν ἀγαθῶν, μὴ καλῇ δὲ κακῶν Stobaeus: καὶ ἡ μὲν ἀγαθῇ ἀγαθῶν, μὴ καλῇ δὲ κακῶν Dionysius ε6 ἀριστοκρατία secl. ci. H. Richards

χρόνον ἐξ ἐκείνου ὡς τὰ πολλά. καλεῖ δὲ ὁ μὲν αὐτὴν
 δημοκρατίαν, ὁ δὲ ἄλλο, ϕ ἂν χαίρη, ἔστι δὲ τῇ ἀληθείᾳ μετ' **d**
 εὐδοξίας πλήθους ἀριστοκρατία. βασιλῆς μὲν γὰρ αἰεὶ ἡμῖν
 εἰσιν· οὗτοι δὲ τοτὲ μὲν ἐκ γένους, τοτὲ δὲ αἵρετοι· ἐγκρατὲς
 δὲ τῆς πόλεως τὰ πολλὰ τὸ πλήθος, τὰς δὲ ἀρχὰς δίδωσι **5**
 καὶ κράτος τοῖς αἰεὶ δόξασιν ἀρίστοις εἶναι, καὶ οὔτε ἀσθενεία
 οὔτε πενία οὔτ' ἀγνωσία πατέρων ἀπελήλαται οὐδείς οὐδὲ
 τοῖς ἐναντίοις τετίμηται, ὥσπερ ἐν ἄλλαις πόλεσιν, ἀλλὰ
 εἰς ὅρος, ὁ δόξας σοφὸς ἢ ἀγαθὸς εἶναι κρατεῖ καὶ ἄρχει.
 αἰτία δὲ ἡμῖν τῆς πολιτείας ταύτης ἡ ἐξ ἴσου γένεσις. αἱ μὲν **e**
 γὰρ ἄλλαι πόλεις ἐκ παντοδαπῶν κατεσκευασμένοι ἀνθρώπων
 εἰσὶ καὶ ἀνωμάτων, ὥστε αὐτῶν ἀνώμαλοι καὶ αἱ πολιτεῖαι,
 τυραννίδες τε καὶ ὀλιγαρχαί· οἰκοῦσιν οὖν ἔνιοι μὲν δούλους,
 οἱ δὲ δεσπότας ἀλλήλους νομίζοντες· ἡμεῖς δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι, **5**
 μιᾶς μητρὸς πάντες ἀδελφοὶ φύντες, οὐκ ἀξιούμεν δοῦλοι **239**
 οὐδὲ δεσπόται ἀλλήλων εἶναι, ἀλλ' ἡ ἰσογονία ἡμᾶς ἡ κατὰ
 φύσιν ἰσονομίαν ἀναγκάζει ζητεῖν κατὰ νόμον, καὶ μηδενὶ
 ἄλλῳ ὑπέικειν ἀλλήλοις ἢ ἀρετῆς δόξῃ καὶ φρονήσεως.

Ὅθεν δὴ ἐν πάσῃ ἐλευθερίᾳ τεθραμμένοι οἱ τῶνδ' ἐγε
 πατέρες καὶ οἱ ἡμέτεροι καὶ αὐτοὶ οὗτοι, καὶ καλῶς φύντες,
 πολλὰ δὴ καὶ καλὰ ἔργα ἀπεφήναντο εἰς πάντας ἀνθρώπους
 καὶ ἰδία καὶ δημοσία, οἰόμενοι δεῖν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ **b**
 Ἐλλησιν ὑπὲρ Ἑλλήνων μάχεσθαι καὶ βαρβάροις ὑπὲρ
 ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων. Εὐμόλπου μὲν οὖν καὶ Ἀμαζόνων
 ἐπιστρατευσάντων ἐπὶ τὴν χώραν καὶ τῶν ἔτι προτέρων ὡς
 ἡμύναντο, καὶ ὡς ἤμυναν Ἀργείοις πρὸς Καδμείους καὶ **5**
 Ἡρακλείδαις πρὸς Ἀργείους, ὃ τε χρόνος βραχύς ἀξίως
 διηγῆσασθαι, ποιηταὶ τε αὐτῶν ἤδη καλῶς τὴν ἀρετὴν ἐν
 μουσικῇ ὑμνήσαντες εἰς πάντας μεμνηύκασιν· ἐὰν οὖν ἡμεῖς

d 1 ϕ] δ Stallbaum d 5 κράτος TW: τὸ κράτος F
 e 1 ἡμῖν TW: ἡμῖν ἐστι F γένεσις TF: γένησις W e 4 ἔνιοι]
 ἔνιοι (οἱ) Bake a 2 οὐδὲ TW: οὐδ' αὖ F ἰσογονία W! f:
 ἰσογονία TF a 5 γε F: om. TW a 6 οἱ F: om. TW
 b 5 ἀργείοις WF: ἀργεῖοι T b 6 βραχύς TW: βραχὺς ὥστε F
 b 7 ἤδη καλῶς TW f: ἡ δικαίως F (ἤδη ἰκανῶς S)

- c ἐπιχειρῶμεν τὰ αὐτὰ λόγῳ ψιλῶ κοσμεῖν, τάχ' ἂν δεύτεροι
 φαινοίμεθα. ταῦτα μὲν οὖν διὰ ταῦτα δοκεῖ μοι ἔαν, ἐπειδὴ
 καὶ ἔχει τὴν ἀξίαν· ὦν δὲ οὔτε ποιητῆς πω δόξαν ἀξίαν ἐπ'
 ἀξίοις λαβὼν ἔχει ἔτι τέ ἐστιν ἐν ἀμνηστία, τούτων πέρι μοι
 5 δοκεῖ χρῆναι ἐπιμνησθῆναι ἐπαινοῦντά τε καὶ προμνώμενον
 ἄλλοις ἐς ὧδ' αὖς τε καὶ τὴν ἄλλην ποίησιν αὐτὰ θείναι
 πρεπόντως τῶν πραξάντων. ἔστιν δὲ τούτων ὦν λέγω
 d πρῶτα· Πέρσας ἡγουμένους τῆς Ἀσίας καὶ δουλουμένους τὴν
 Εὐρώπην ἔσχον οἱ τῆσδε τῆς χώρας ἔκγονοι, γονῆς δὲ ἡμέ-
 τεροι, ὦν καὶ δίκαιον καὶ χρῆ πρῶτον μεμνημένους ἐπαινέσαι
 αὐτῶν τὴν ἀρετὴν. δεῖ δὴ αὐτὴν ἰδεῖν, εἰ μέλλει τις καλῶς
 5 ἐπαινεῖν, ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ γενόμενον λόγῳ, ὅτε πᾶσα μὲν
 ἢ Ἀσία ἐδούλευε τρίτῳ ἤδη βασιλεῖ, ὦν ὁ μὲν πρῶτος Κῦρος
 ἐλευθερώσας Πέρσας τοὺς αὐτοῦ πολίτας τῷ αὐτοῦ φρονήματι
 e ἅμα καὶ τοὺς δεσπότας Μήδους ἐδουλώσατο καὶ τῆς ἄλλης
 Ἀσίας μέχρι Αἰγύπτου ἤρξεν, ὁ δὲ υἱὸς Αἰγύπτου τε καὶ
 Λιβύης ὅσον οἶόν τ' ἦν ἐπιβαίνειν, τρίτος δὲ Δαρείος περὶ
 μὲν μέχρι Σκυθῶν τὴν ἀρχὴν ὠρίσατο, ναυσὶ δὲ τῆς τε
 240 θαλάττης ἐκράτει καὶ τῶν νήσων, ὥστε μηδὲ ἀξιούν ἀντίπαλον
 αὐτῷ μηδένα εἶναι· αἱ δὲ γινώμαι δεδουλωμένοι ἀπάντων
 ἀνθρώπων ἦσαν· οὕτω πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ μάχιμα γένη
 καταδεδουλωμένα ἦν ἢ Περσῶν ἀρχή. αἰτιασάμενος δὲ
 5 Δαρείος ἡμᾶς τε καὶ Ἑρετριᾶς, Σάρδεσιν ἐπιβουλεύσαι
 προφασιζόμενος, πέμψας μυριάδας μὲν πευτήκουτα ἔν τε
 πλοίοις καὶ ναυσίν, ναῦς δὲ τριακοσίας, Δάτιν δὲ ἄρχοντα,
 εἶπεν ἡκειν ἄγοντα Ἑρετριᾶς καὶ Ἀθηναίους, εἰ βούλοιο τὴν
 b ἑαυτοῦ κεφαλὴν ἔχειν· ὁ δὲ πλεύσας εἰς Ἑρέτριαν ἐπ' ἄνδρας
 οἱ τῶν τότε Ἑλλήνων ἐν τοῖς εὐδοκιμώτατοι ἦσαν τὰ πρὸς
 τὸν πόλεμον καὶ οὐκ ὀλίγοι, τούτους ἐχειρώσατο μὲν ἐν

c 2 μοι ἔαν WF: ἔαν μοι T (sed add. signis transpositionis)
 c 4 ἀμνηστία F: μνηστία TW d 3 πρῶτον TW: καὶ πρῶτον F
 d 5 λόγῳ TW: ἐν λόγῳ F e 2 υἱὸς TWf (sed αὐτοῦ in marg. t):
 om. F e 3 ἐπιβαίνειν TF: ἐπιβῆναι W a 5 τε TW: δὲ F
 a 6 προφασιζόμενος secl. Cobet b 2 εὐδοκιμώτατοι Hirschig: εὐδο-
 κιμωτάτοις TW: μάλιστα εὐδοκιμωτάτοις F

τρισὶν ἡμέραις, διηρευνήσατο δὲ αὐτῶν πᾶσαν τὴν χώραν,
 ἵνα μηδεὶς ἀποφύγοι, τοιοῦτῳ τρόπῳ· ἐπὶ τὰ ὄρια ἔλθόντες 5
 τῆς Ἐρετρικῆς οἱ στρατιῶται αὐτοῦ, ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν
 διαστάντες, συνάψαντες τὰς χεῖρας διήλθον ἅπασαν τὴν
 χώραν, ἵν' ἔχοιεν τῷ βασιλεῖ εἰπεῖν ὅτι οὐδεὶς σφᾶς ἀποπε- c
 φευγῶς εἶη. τῇ δ' αὐτῇ διανοία κατηγοροῦντο ἐξ Ἐρετρίας
 εἰς Μαραθῶνα, ὡς ἔτοιμόν σφισιν ὄν καὶ Ἀθηναίους ἐν τῇ
 αὐτῇ ταύτῃ ἀνάγκῃ ζεύξαντας Ἐρετριεῦσιν ἄγειν. τούτων
 δὲ τῶν μὲν πραχθέντων, τῶν δ' ἐπιχειρουμένων οὐτ' 5
 Ἐρετριεῦσιν ἐβοήθησεν Ἑλλήνων οὐδεὶς οὔτε Ἀθηναίους
 πλὴν Λακεδαιμονίων—οὔτοι δὲ τῇ ὑστεραία τῆς μάχης ἀφί-
 κουτο—οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἐκπεπληγμένοι, ἀγαπῶντες τὴν
 ἐν τῷ παρόντι σωτηρίαν, ἡσυχίαν ἤγουν. ἐν τούτῳ δὴ ἂν d
 τις γενόμενος γυνοίη οἷοι ἄρα ἐτύγχανον ὄντες τὴν ἀρετὴν οἱ
 Μαραθῶνι δεξάμενοι τὴν τῶν βαρβάρων δύναμιν καὶ κολασά-
 μενοι τὴν ὑπερηφανίαν ὅλης τῆς Ἀσίας καὶ πρῶτοι στήσαντες
 τρόπαια τῶν βαρβάρων, ἡγεμόνες καὶ διδάσκαλοι τοῖς ἄλλοις 5
 γενόμενοι ὅτι οὐκ ἄμαχος εἶη ἡ Περσῶν δύναμις, ἀλλὰ πᾶν
 πλῆθος καὶ πᾶς πλοῦτος ἀρετῇ ὑπέικει. ἐγὼ μὲν οὖν ἐκείνους
 τοὺς ἄνδρας φημὶ οὐ μόνον τῶν σωμάτων τῶν ἡμετέρων e
 πατέρας εἶναι, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς τε ἡμετέρας καὶ
 συμπάντων τῶν ἐν τῇδε τῇ ἡπείρῳ· εἰς ἐκεῖνο γὰρ τὸ ἔργον
 ἀποβλέψαντες καὶ τὰς ὑστέρας μάχας ἐτόλμησαν διακινδύ-
 νεύειν οἱ Ἕλληνες ὑπὲρ τῆς σωτηρίας, μαθηταὶ τῶν Μαραθῶνι 5
 γενόμενοι. τὰ μὲν οὖν ἀριστεία τῷ λόγῳ ἐκείνοις ἀναθε-
 τέον, τὰ δὲ δευτερεῖα τοῖς περὶ Σαλαμῶνα καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ 24I
 ναυμαχήσασι καὶ νικήσασι. καὶ γὰρ τούτων τῶν ἀνδρῶν
 πολλὰ μὲν ἂν τις ἔχοι διελθεῖν, καὶ οἷα ἐπιόντα ὑπέμειναν
 κατὰ τε γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ ὡς ἡμύναντο ταῦτα· ὁ
 δὲ μοι δοκεῖ καὶ ἐκείνων κάλλιστον εἶναι, τούτου μνησθή- 5
 σομαι, ὅτι τὸ ἐξῆς ἔργον τοῖς Μαραθῶνι διεπράξαντο. οἱ μὲν

d 4 ὅλης τῆς ἀσίας F : om. TW a 2 καὶ νικήσασι secl. Cobet
 καὶ γὰρ TW : καὶ γὰρ οὐδὲ F a 4 κατὰ θάλατταν TF : θάλατταν W

γὰρ Μαραθῶνι τοσοῦτον μόνον ἐπέδειξαν τοῖς Ἑλλησιν, ὅτι
 b κατὰ γῆν οἶόν τε ἀμύνασθαι τοὺς βαρβάρους ὀλίγους πολλούς,
 ναυσὶ δὲ ἔτι ἦν ἄδηλον καὶ δόξαν εἶχον Πέρσαι ἄμαχοι εἶναι
 κατὰ θάλατταν καὶ πλήθει καὶ πλούτῳ καὶ τέχνῃ καὶ ῥώμῃ·
 5 ὅτι τὸν ἐχόμενον φόβον διέλυσαν τῶν Ἑλλήνων καὶ ἔπαυσαν
 φοβουμένους πλήθος νεῶν τε καὶ ἀνδρῶν. ὑπ' ἀμφοτέρων
 δὴ συμβαίνει, τῶν τε Μαραθῶνι μαχεσαμένων καὶ τῶν ἐν
 c Σαλαμῖνι ναυμαχησάντων, παιδευθῆναι τοὺς ἄλλους Ἑλ-
 ληνας, ὑπὸ μὲν τῶν κατὰ γῆν, ὑπὸ δὲ τῶν κατὰ θάλατταν
 μαθόντας καὶ ἐθισθέντας μὴ φοβεῖσθαι τοὺς βαρβάρους.
 τρίτον δὲ λέγω τὸ ἐν Πλαταιαῖς ἔργον καὶ ἀριθμῶ καὶ ἀρετῇ
 5 γενέσθαι τῆς Ἑλληνικῆς σωτηρίας, κοινὸν ἤδη τοῦτο Λακε-
 δαιμονίων τε καὶ Ἀθηναίων. τὸ μὲν οὖν μέγιστον καὶ
 χαλεπώτατον οὗτοι πάντες ἠμύναντο, καὶ διὰ ταύτην τὴν
 ἀρετὴν νῦν τε ὑφ' ἡμῶν ἐγκωμιάζονται καὶ εἰς τὸν ἔπειτα
 d χρόνον ὑπὸ τῶν ὕστερον· μετὰ δὲ τοῦτο πολλαὶ μὲν πόλεις
 τῶν Ἑλλήνων ἔτι ἦσαν μετὰ τοῦ βαρβάρου, αὐτὸς δὲ
 ἠγγέλλετο βασιλεὺς διανοεῖσθαι ὡς ἐπιχειρήσων πάλιν ἐπὶ
 τοὺς Ἑλληνας. δίκαιον δὴ καὶ τούτων ἡμᾶς ἐπιμνησθῆναι,
 5 οἱ τοῖς τῶν προτέρων ἔργοις τέλος τῆς σωτηρίας, ἐπέθεσαν
 ἀνακαθηράμενοι καὶ ἐξέλασαντες πᾶν τὸ βάρβαρον ἐκ τῆς
 θαλάττης. ἦσαν δὲ οὗτοι οἳ τε ἐπ' Εὐρυμέδοντι ναυμαχή-
 e σαντες καὶ οἱ εἰς Κύπρον στρατεύσαντες καὶ οἱ εἰς Αἴγυπτον
 πλεύσαντες καὶ ἄλλοσε πολλαχόσε, ὧν χρὴ μεμνήσθαι καὶ
 χάριω αὐτοῖς εἶδέναι, ὅτι βασιλέα ἐποίησαν δεισάντα τῇ
 ἑαυτοῦ σωτηρίᾳ τὸν νοῦν προσέχειν, ἀλλὰ μὴ τῇ τῶν Ἑλ-
 5 λήνων ἐπιβουλεύειν φθορᾷ.

Καὶ οὗτος μὲν δὴ πάσῃ τῇ πόλει διηντλήθη ὁ πόλεμος ὑπὲρ

b 1 ἀμύνασθαι WF: ἀμύνεσθαι T c 2 γῆν TW: τὴν γῆν F
 c 7 ἠμύναντο F: ἤμυναν TW: ἤνυσαν Gottleber d 3 ἠγγέ-
 λετο WF: ἠγγελετο T: ἠγάλλετο suprascr. f βασιλεὺς TW:
 ὁ βασιλεὺς F (ἐπιστρατεύσαι) ἐπιχειρήσων Schanz e 6 πάσῃ]
 pās vel pās πάσῃ Stallbaum

εαυτῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ὁμοφώνων πρὸς τοὺς βαρβάρους· 242
 εἰρήνης δὲ γενομένης καὶ τῆς πόλεως τιμωμένης ἦλθεν ἐπ'
 αὐτήν, ὃ δὴ φιλεῖ ἐκ τῶν ἀνθρώπων τοῖς εὖ πράττουσι
 προσπίπτειν, πρῶτον μὲν ζῆλος, ἀπὸ ζήλου δὲ φθόνος· ὃ καὶ
 τήνδε τὴν πόλιν ἄκουσαν ἐν πολέμῳ τοῖς Ἑλλησι κατέ- 5
 στησεν. μετὰ δὲ τοῦτο γενομένου πολέμου, συνέβαλον μὲν
 ἐν Τανάγρα ὑπὲρ τῆς Βοιωτῶν ἐλευθερίας Λακεδαιμονίους
 μαχόμενοι, ἀμφισβητησίμου δὲ τῆς μάχης γενομένης, διέκρινε b
 τὸ ὕστερον ἔργον· οἱ μὲν γὰρ ὄχοντο ἀπίοντες, καταλιπόντες
 [Βοιωτοὺς] οἷς ἐβοήθουν, οἱ δ' ἡμέτεροι τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐν Οἰνο-
 φύτοις νικήσαντες τοὺς ἀδίκως φεύγοντας δικαίως κατήγαγον.
 οὔτοι δὴ πρῶτοι μετὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον, Ἑλλησι ἤδη 5
 ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας βοηθοῦντες πρὸς Ἑλλήνας, ἄνδρες ἀγαθοὶ
 γενόμενοι καὶ ἐλευθερώσαντες οἷς ἐβοήθουν, ἐν τῷδε τῷ c
 μνηματι τιμηθέντες ὑπὸ τῆς πόλεως πρῶτοι ἐτέθησαν. μετὰ
 δὲ ταῦτα πολλοῦ πολέμου γενομένου, καὶ πάντων τῶν
 Ἑλλήνων ἐπιστρατευσάντων καὶ τεμόντων τὴν χώραν καὶ
 ἀναξίαν χάριν ἐκτινόντων τῇ πόλει, νικήσαντες αὐτοὺς 5
 ναυμαχία οἱ ἡμέτεροι καὶ λαβόντες αὐτῶν τοὺς ἡγεμόνας
 Λακεδαιμονίους ἐν τῇ Σφαγία, ἐξὸν αὐτοῖς διαφθεῖραι ἐφεί-
 σαντο καὶ ἀπέδωσαν καὶ εἰρήνην ἐποιήσαντο, ἡγούμενοι πρὸς d
 μὲν τὸ ὁμόφυλον μέχρι νίκης δεῖν πολεμεῖν, καὶ μὴ δι'
 ὄργην ἰδίαν πόλεως τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων διολλύναι,
 πρὸς δὲ τοὺς βαρβάρους μέχρι διαφθορᾶς. τούτους δὴ ἄξιον
 ἐπαινεῖσαι τοὺς ἄνδρας, οἱ τοῦτον τὸν πόλεμον πολεμήσαντες 5
 ἐνθάδε κεῖνται, ὅτι ἐπέδειξαν, εἴ τις ἄρα ἡμφεσβήτει ὡς ἐν
 τῷ προτέρῳ πολέμῳ τῷ πρὸς τοὺς βαρβάρους ἄλλοι τινὲς
 εἶεν ἀμείνους Ἀθηναίων, ὅτι οὐκ ἀληθῆ ἀμφισβητοῖεν· οὔτοι
 γὰρ ἐνταῦθα ἔδειξαν, στασιασάσης τῆς Ἑλλάδος περιγενο- e

a6 συνέβαλον μὲν Tf: συνεβάλομεν F: συνέβαλλον μὲν W
 b2 γὰρ TF: om. W καταλιπόντες WF: καταλείποντες T et ei
 suprascr. W b3 Βοιωτοὺς secl. ci. Bekker c7 Λακεδαιμο-
 νίους secl. Cobet d6 ἐπέδειξαν TW: ἐπεδείξαντο F ἡμφεσβήτει T:
 ἡμφισβήτει WF

μνοι τῷ πολέμῳ, τοὺς προεστῶτας τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
 χειρωσάμενοι, μεθ' ὧν τότε τοὺς βαρβάρους ἐνίκων κοινῇ,
 τούτους νικῶντες ἰδίᾳ. Ἰ τρίτος δὲ πόλεμος μετὰ ταύτην τὴν
 5 εἰρήνην ἀνέλπιστός τε καὶ δεινὸς ἐγένετο, ἐν ᾧ πολλοὶ καὶ
 ἀγαθοὶ τελευτήσαντες ἐνθάδε κείνται, πολλοὶ μὲν ἀμφὶ Σι-
 243 κελίαν πλείστα τρόπαια στήσαντες ὑπὲρ τῆς Λεοντίων
 ἐλευθερίας, οἷς βοηθοῦντες διὰ τοὺς ὄρκους ἔπλευσαν εἰς
 ἐκείνους τοὺς τόπους, διὰ δὲ μῆκος τοῦ πλοῦ εἰς ἀπορίαν
 τῆς πόλεως καταστάσης καὶ οὐ δυναμένης αὐτοῖς ὑπηρετεῖν,
 5 τούτῳ ἀπειπόντες ἐδυστύχησαν· ὧν οἱ ἐχθροὶ καὶ προσπολε-
 μήσαντες πλείω ἔπαινον ἔχουσι σωφροσύνης καὶ ἀρετῆς ἢ
 τῶν ἄλλων οἱ φίλοι· πολλοὶ δ' ἐν ταῖς ναυμαχίαις ταῖς καθ'
 Ἑλλάσποντον, μιᾷ μὲν ἡμέρᾳ πάσας τὰς τῶν πολεμίων
 b ἑλόντες ναῦς, πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας νικήσαντες· ὁ δ' εἶπον
 δεινὸν καὶ ἀνέλπιστον τοῦ πολέμου γενέσθαι, τότε λέγω τὸ
 εἰς τοσοῦτον φιλονικίας ἐλθεῖν πρὸς τὴν πόλιν τοὺς ἄλλους
 Ἕλληνας, ὥστε τολμῆσαι τῷ ἐχθίστῳ ἐπικηρυκεύσασθαι
 5 βασιλεῖ, ὃν κοινῇ ἐξέβαλον μεθ' ἡμῶν, ἰδίᾳ τοῦτου πάλιν
 ἐπάγεσθαι, βάρβαρον ἐφ' Ἕλληνας, καὶ συναθροῖσαι ἐπὶ
 τὴν πόλιν πάντας Ἕλληνας τε καὶ βαρβάρους. οὐ δὴ καὶ
 c ἐκφανῆς ἐγένετο ἡ τῆς πόλεως ῥώμη τε καὶ ἀρετή· οἰομένων
 γὰρ ἤδη αὐτὴν καταπεπολεμησθαι καὶ ἀπειλημμένων ἐν
 Μυτιλήνῃ τῶν νεῶν, βοηθήσαντες ἐξήκοντα ναυσίν, αὐτοὶ
 ἐμβάντες εἰς τὰς ναῦς, καὶ ἄνδρες γενόμενοι ὁμολογουμένως
 5 ἄριστοι, νικήσαντες μὲν τοὺς πολεμίους, λυσάμενοι δὲ τοὺς
 φίλους, ἀναξίου τύχης τυχόντες, οὐκ ἀναιρεθέντες ἐκ τῆς
 θαλάττης κείνται ἐνθάδε. ὧν χρῆ ἀεὶ μεμνησθαι τε καὶ
 d ἐπαινεῖν· τῇ μὲν γὰρ ἐκείνων ἀρετῇ ἐνικήσαμεν οὐ μόνον
 τὴν τότε ναυμαχίαν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἄλλον πόλεμον· δόξαν

a 4 δυναμένης αὐτοῖς W : δυναμένοις αὐτῆς T : δυναμένης αὐτῆς F
 a 5 τούτῳ TW : τοῦτο F προσπολεμήσαντες TW : προπολε-
 μήσαντες F a 7 δ' ἐν TW : δὲ F a 8 μιᾷ TW : καὶ μιᾷ F
 (sed καὶ punctis del. f) b 5 ὃν] καὶ ὃν vel ὃν δὲ Teuffel
 c 2 ἤδη αὐτὴν TW : αὐτὴν ἤδη F

γὰρ δι' αὐτοὺς ἡ πόλις ἔσχεν μὴ ποτ' ἂν καταπολεμηθῆναι
 μηδ' ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων—καὶ ἀληθῆ ἔδοξεν—τῇ δὲ ἡμετέρα
 αὐτῶν διαφορᾷ ἐκρατήθημεν, οὐχ ὑπὸ τῶν ἄλλων· ἀήττητοι 5
 γὰρ ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ γε ἐκείνων ἔσμεν, ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ ἡμᾶς
 αὐτοὺς καὶ ἐνικήσαμεν καὶ ἠττήθημεν. μετὰ δὲ ταῦτα
 ἡσυχίας γενομένης καὶ εἰρήνης πρὸς τοὺς ἄλλους, ὁ οἰκεῖος e
 ἡμῖν πόλεμος οὕτως ἐπολεμήθη, ὥστε εἴπερ εἰμαρμένον εἶη
 ἀνθρώποις στασιάσαι, μὴ ἂν ἄλλως εὐξασθαι μηδένα πόλιν
 ἑαυτοῦ νοσήσαι. ἔκ τε γὰρ τοῦ Πειραιῶς καὶ τοῦ ἄστεως
 ὡς ἀσμένως καὶ οἰκειῶς ἀλλήλοις συνέμειξαν οἱ πολῖται καὶ 5
 παρ' ἐλπίδα τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι, τόν τε πρὸς τοὺς Ἐλευσῖνι
 πόλεμον ὡς μετρίως ἔθεντο· καὶ τούτων ἀπάντων οὐδὲν ἄλλ' 244
 αἴτιον ἢ ἡ τῷ ὄντι συγγένεια, φιλίαν βέβαιον καὶ ὁμόφυλον
 οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ παρεχομένη. χρῆ δὲ καὶ τῶν ἐν τούτῳ
 τῷ πολέμῳ τελευτησάντων ὑπ' ἀλλήλων μνείαν ἔχειν καὶ
 διαλλάττειν αὐτοὺς ᾧ δυνάμεθα, εὐχαῖς καὶ θυσίαις, ἐν τοῖς 5
 τοιοῖσδε, τοῖς κρατοῦσιν αὐτῶν εὐχομένους, ἐπειδὴ καὶ ἡμεῖς
 διηλλάγμεθα. οὐ γὰρ κακία ἀλλήλων ἦψαντο οὐδ' ἔχθρα
 ἀλλὰ δυστυχία. μάρτυρες δὲ ἡμεῖς αὐτοὶ ἔσμεν τούτων οἱ b
 ζῶντες· οἱ αὐτοὶ γὰρ ὄντες ἐκείνοις γένει συγγνώμην ἀλλήλοις
 ἔχομεν ὧν τ' ἐποιήσαμεν ὧν τ' ἐπάθομεν. μετὰ δὲ τοῦτο
 παντελῶς εἰρήνης ἡμῖν γενομένης, ἡσυχίαν ἦγεν ἡ πόλις,
 τοῖς μὲν βαρβάροις συγγινώσκουσα, ὅτι παθόντες ὑπ' αὐ- 5
 τῆς κακῶς [ἰκανῶς] οὐκ ἐνδεῶς ἡμύναντο, τοῖς δὲ Ἑλλησιν
 ἀγανακτοῦσα, μεμνημένη ὡς εὖ παθόντες ὑπ' αὐτῆς οἶαν
 χάριον ἀπέδοσαν, κοινωσάμενοι τοῖς βαρβάροις, τὰς τε ναῦς c
 περιελόμενοι αἶ ποτ' ἐκείνους ἔσωσαν, καὶ τείχη καθελόντες
 ἀνθ' ὧν ἡμεῖς τὰ κείνων ἐκωλύσαμεν πεσεῖν· διανοουμένη δὲ
 ἡ πόλις μὴ ἂν ἔτι ἀμύναι μήτε Ἑλλησι πρὸς ἀλλήλων

d 4 δὲ TW: om. F d 7 ἠττήθημεν TWf: ἐλυπήθημεν F
 e 4 πειραιῶς F: πειραιέως TW ἄστεως F: ἄστεος TWf a 2 ἢ ἡ
 scr. recc.: ἢ F: ἡ TW βέβαιον TW: βεβαίαν F a 5 ᾧ TW:
 ὡς F b 4 παντελῶς TWf: παντελοῦς scr. recc. b 6 ἰκανῶς
 secl. Bekker b 7 ὡς] ὄσ' Cobet c 4 ἂν addubitat Schanz:
 δη ci. H. Richards

- 5 δουλουμένοις μήτε ὑπὸ βαρβάρων, οὕτως ᾧκει. ἡμῶν οὖν
 ἐν τοιαύτῃ διανοίᾳ ὄντων ἡγησάμενοι Λακεδαιμόνιοι τοὺς μὲν
 τῆς ἐλευθερίας ἐπικούρους πεπτωκένας ἡμᾶς, σφέτερον δὲ ἦδη
 d ἔργον εἶναι καταδουλοῦσθαι τοὺς ἄλλους, ταῦτ' ἔπραττον. καὶ
 μῆκύνει μὲν τί δεῖ; οὐ γὰρ πάλα οὐδὲ παλαιῶν ἀνθρώπων
 γεγονότα λέγοιμ' ἂν τὰ μετὰ ταῦτα· αὐτοὶ γὰρ ἴσμεν ὡς
 5 ἐκπεπληγμένοι ἀφίκοντο εἰς χρείαν τῆς πόλεως τῶν τε Ἐλ-
 5 λήνων οἱ πρῶτοι, Ἀργεῖοι καὶ Βοιωτοὶ καὶ Κορίνθιοι, καὶ τό-
 γε θειότατον πάντων, τὸ καὶ βασιλέα εἰς τοῦτο ἀπορίας
 ἀφικέσθαι, ὥστε περιστῆναι αὐτῷ μηδαμόθεν ἄλλοθεν τὴν
 σωτηρίαν γενέσθαι ἀλλ' ἢ ἐκ ταύτης τῆς πόλεως, ἣν προθύμως
 e ἀπώλλυ. καὶ δὴ καὶ εἴ τις βούλοιο τῆς πόλεως κατη-
 γορήσαι δικαίως, τοῦτ' ἂν μόνον λέγων ὀρθῶς ἂν κατηγοροῖ,
 ὡς αἰεὶ λίαν φιλοικτίρμων ἐστὶ καὶ τοῦ ἥττονος θεραπίς. καὶ
 δὴ καὶ ἐν τῷ τότε χρόνῳ οὐχ οἷα τε ἐγένετο καρτερῆσαι οὐδὲ
 5 διαφυλάξαι ἃ ἐδέδοκτο αὐτῇ, τὸ μηδενὶ δουλουμένῳ βοηθεῖν
 245 τῶν σφᾶς ἀδικησάντων, ἀλλὰ ἐκάμφθη καὶ ἐβοήθησεν, καὶ
 τοὺς μὲν Ἑλλήνας αὐτῇ βοηθήσασα ἀπελύσατο δουλείας,
 ὥστ' ἐλευθέρους εἶναι μέχρι οὗ πάλιν αὐτοὶ αὐτοὺς κατε-
 δουλώσαντο, βασιλεῖ δὲ αὐτῇ μὲν οὐκ ἐτόλμησεν βοηθῆσαι,
 5 αἰσχυνομένη τὰ τρόπαια τὰ τε Μαραθῶνι καὶ Σαλαμίῳ καὶ
 Πλαταιαῖς, φυγάδας δὲ καὶ ἐθειλοντὰς ἔασασα μόνον βοηθῆσαι
 ὁμολογουμένως ἔσωσεν. τειχισαμένη δὲ καὶ ναυπηγησαμένη,
 b ἐκδεξαμένη τὸν πόλεμον, ἐπειδὴ ἠναγκάσθη πολεμεῖν, ὑπὲρ
 Παρίων ἐπολέμει Λακεδαιμονίῳις. φοβηθεὶς δὲ βασιλεὺς
 τὴν πόλιν, ἐπειδὴ ἑώρα Λακεδαιμονίους τῷ κατὰ θάλατταν
 πολέμῳ ἀπαγορεύοντας, ἀποστῆναι βουλόμενος ἐξήτει τοὺς

c 7 ἡμᾶς secl. Cobet d 2 οὐδὲ παλαιῶν F (coniecerat Gottleber) :
 οὐδὲ πολλῶν T W f: οὐδ' ἐπ' ἄλλων Dobree d 4 ἐκπεπληγμένοι TW:
 πεπληγμένοι F d 7 περιστῆναι] παραστῆναι Stallbaum d 8 σωτη-
 ρίαν (ἂν) Stallbaum a 1 σφᾶς T W: σφᾶς αὐτοὺς F a 2 αὐτῇ F:
 αὐτῇ T W a 3 αὐτοὺς W F: αὐτοῖς T a 4 αὐτῇ F: αὐτῇ T:
 αὐτῇ W a 5 τε T W: τ' ἐν F καὶ . . . καὶ T W: καὶ ἐν . . .
 καὶ ἐν F: κἂν . . . κἂν H. Richards b 1 ὑπὲρ παρίων T W F
 (Κορινθίων Stallbaum: Ἀργείων Hermann): fort. ὑπερόριον H. Richards
 b 4 ἐξήτει T: ἐξήτει W F

Ἕλληνας τοὺς ἐν τῇ ἡπείρῳ, οὓσπερ πρότερον Λακεδαιμόνιοι 5
 αὐτῷ ἐξέδοσαν, εἰ μέλλοι συμμαχήσειν ἡμῖν τε καὶ τοῖς ἄλλοις
 συμμαχοῖς, ἡγούμενος οὐκ ἐθέλησειν, ἢν' αὐτῷ πρόφασις εἴη
 τῆς ἀποστάσεως. καὶ τῶν μὲν ἄλλων συμμαχῶν ἐψεύσθη· c
 ἠθέλησαν γὰρ αὐτῷ ἐκδιδόναι καὶ συνέθεντο καὶ ὤμοσαν
 Κορίνθιοι καὶ Ἀργεῖοι καὶ Βοιωτοὶ καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι,
 εἰ μέλλοι χρήματα παρέξειν, ἐκδώσειν τοὺς ἐν τῇ ἡπείρῳ
 Ἕλληνας· μόνου δὲ ἡμεῖς οὐκ ἐτολήσαμεν οὔτε ἐκδοῦναι 5
 οὔτε ὁμόσαι. οὕτω δὴ τοι τό γε τῆς πόλεως γενναῖον καὶ
 ἐλευθέρου βέβαιόν τε καὶ ὑγιές ἐστιν καὶ φύσει μισοβάρ-
 βαρον, διὰ τὸ εἰλικρινῶς εἶναι Ἕλληνας καὶ ἀμιγεῖς βαρ- d
 βάρων. οὐ γὰρ Πέλοπες οὐδὲ Κάδμοι οὐδὲ Αἴγυπτοὶ τε καὶ
 Δαναοὶ οὐδὲ ἄλλοι πολλοὶ φύσει μὲν βάρβαροι ὄντες, νόμῳ
 δὲ Ἕλληνες, συνοικοῦσιν ἡμῖν, ἀλλ' αὐτοὶ Ἕλληνες, οὐ
 μειζοβάρβαροι οἰκοῦμεν, ὅθεν καθαρὸν τὸ μῖσος ἐντέτεκε τῇ 5
 πόλει τῆς ἀλλοτρίας φύσεως. ὅμως δ' οὖν ἐμονώθημεν πάλιν
 διὰ τὸ μὴ ἐθέλειν αἰσχροὺς καὶ ἀνόσιον ἔργον ἐργάσασθαι e
 Ἕλληνας βαρβάροις ἐκδόντες. ἐλθόντες οὖν εἰς ταῦτά ἐξ
 ὧν καὶ τὸ πρότερον κατεπολεμήθημεν, σὺν θεῶ ἀμεινων ἢ τότε
 ἐθέμεθα τὸν πόλεμον· καὶ γὰρ ναῦς καὶ τεῖχη ἔχοντες καὶ
 τὰς ἡμετέρας αὐτῶν ἀποικίας ἀπηλλάγημεν τοῦ πολέμου 5
 οὕτως, (ὥστ') ἀγαπητῶς ἀπηλλάττοντο καὶ οἱ πολέμιοι.
 ἀνδρῶν μέντοι ἀγαθῶν καὶ ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ ἐστερηθήμεν,
 τῶν τε ἐν Κορίνθῳ χρησαμένων δυσχωρία καὶ ἐν Λεχαιῶ
 προδοσία· ἀγαθοὶ δὲ καὶ οἱ βασιλεῖα ἐλευθερώσαντες καὶ 246
 ἐκβαλόντες ἐκ τῆς θαλάττης Λακεδαιμονίους· ὧν ἐγὼ μὲν
 ὑμᾶς ἀναμνησκῶ, ὑμᾶς δὲ πρέπει συνεπαινεῖν τε καὶ κοσμεῖν
 τοιοῦτους ἀνδρας.

b 6 μέλλοι scr. recc. : μέλλει TWF c 1 ἐψεύσθη TW : οὐκ
 ἐψεύσθη F c 2 ἐκδιδόναι TWf : ἐνδιδόναι F c 3 οἱ F :
 om. TW (fort. ἄλλοι) d 1 Ἕλληνας F : Ἕλληνες TW
 d 4 αὐτοὶ Ἕλληνες TWF Longinus : αὐτοῦ Ἕλληνες Cobet e 2 Ἕλλη-
 νας WF : Ἕλληνες T : Ἕλληνες Ἕλληνας Schanz e 6 οὕτως . . .
 πολέμιοι secl. Hermann ὥστ' add. Madvig e 8 λεχαιῶ F :
 λεχαιῶ T : λεχεῶ W a 2 ἐκβαλόντες F : ἐκβάλλοντες TW

- 5 Καὶ τὰ μὲν δὴ ἔργα ταῦτα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐνθάδε κειμένων
καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι ὑπὲρ τῆς πόλεως τετελευτήκασι, πολλὰ
μὲν τὰ εἰρημένα καὶ καλά, πολὺ δ' ἔτι πλείω καὶ καλλίω τὰ
b ὑπολειπόμενα· πολλαὶ γὰρ ἂν ἡμέραι καὶ νύκτες οὐχ ἱκαναὶ
γένοντο τῷ τὰ πάντα μέλλουσι περαίνειν. τούτων οὖν χρῆ
μεμνημένους τοῖς τούτων ἐκγόνοις πάντ' ἄνδρα παρακε-
λεύεσθαι, ὡσπερ ἐν πολέμῳ, μὴ λείπειν τὴν τάξιν τὴν τῶν
5 προγόνων μηδ' εἰς τοῦπίσω ἀναχωρεῖν εἴκοντας κάκη. ἐγὼ
μὲν οὖν καὶ αὐτός, ὧ παῖδες ἀνδρῶν ἀγαθῶν, νῦν τε παρα-
κελεύομαι καὶ ἐν τῷ λοιπῷ χρόνῳ, ὅπου ἂν τῷ ἐντυγχάνω
c ὑμῶν, καὶ ἀναμνήσω καὶ διακελεύσομαι προθυμείσθαι εἶναι
ὡς ἀρίστους· ἐν δὲ τῷ παρόντι δίκαιός εἰμι εἰπεῖν ἃ οἱ
πατέρες ἡμῶν ἐπέσκηπτον ἀπαγγέλλειν τοῖς αἰεὶ λειπομένοις,
εἴ τι πάσχοιεν, ἠνίκα κινδυνεύσειν ἔμελλον. φράσω δὲ ὑμῶν
5 ἃ τε αὐτῶν ἤκουσα ἐκείνων καὶ οἷα νῦν ἡδέως ἂν εἶποιεν ὑμῶν
λαβόντες δύναμιν, τεκμαιρόμενος ἐξ ὧν τότε ἔλεγον. ἀλλὰ
νομίζω χρῆ αὐτῶν ἀκούειν ἐκείνων ἃ ἂν ἀπαγγέλλω· ἔλεγον
δὲ τάδε—
- d ὦ παῖδες, ὅτι μὲν ἔστε πατέρων ἀγαθῶν, αὐτὸ μνηύει τὸ
νῦν παρόν· ἡμῶν δὲ ἐξὸν ζῆν μὴ καλῶς, καλῶς αἰρούμεθα
μᾶλλον τελευτᾶν, πρὶν ὑμᾶς τε καὶ τοὺς ἔπειτα εἰς ὄνειδη
καταστήσαι καὶ πρὶν τοὺς ἡμετέρους πατέρας καὶ πᾶν τὸ
5 πρόσθεν γένος αἰσχύναι, ἡγούμενοι τῷ τοὺς αὐτοῦ αἰσχύναντι
ἀβίωτον εἶναι, καὶ τῷ τοιούτῳ οὔτε τινα ἀνθρώπων οὔτε
θεῶν φίλον εἶναι οὔτ' ἐπὶ γῆς οὔθ' ὑπὸ γῆς τελευτήσαντι.
χρῆ οὖν μεμνημένους τῶν ἡμετέρων λόγων, ἐάν τι καὶ ἄλλο
e ἀσκήτε, ἀσκεῖν μετ' ἀρετῆς, εἰδότας ὅτι τούτου λειπόμενα
πάντα καὶ κτήματα καὶ ἐπιτηδεύματα αἰσχροὰ καὶ κακά. οὔτε
γὰρ πλοῦτος κάλλος φέρει τῷ κεκτημένῳ μετ' ἀνανδρίας—

b₄ ὡσπερ TWF: ὡστε F b₆ παρακελεύομαι secl. Schanz
c₃ ἡμῶν T Stobaeus: ὑμῶν WF αἰεὶ F Stobaeus: om. TW
c₄ κινδυνεύσειν F Stobaeus: κινδυνεύειν TW d₅ αἰσχύναντι F
Iamblichus: αἰσχύνοντι TW Stobaeus (sed ι in τι ex emend. T)
d₇ γῆς TWF Stobaeus: γῆν Iamblichus e₂ πάντα TWF
Stobaeus: ἅπαντα Iamblichus

ἄλλω γὰρ ὁ τοιοῦτος πλουτεῖ καὶ οὐχ ἑαυτῷ—οὔτε σῶματος
 κάλλος καὶ ἰσχύς δειλῷ καὶ κακῷ συνοικούντα πρέποντα 5
 φαίνεται ἀλλ' ἀπρεπῆ, καὶ ἐπιφανέστερον ποιεῖ τὸν ἔχοντα
 καὶ ἐκφαίνει τὴν δειλίαν· πᾶσά τε ἐπιστήμη χωριζομένη
 δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς πανουργία, οὐ σοφία 247
 φαίνεται. ὧν ἕνεκα καὶ πρῶτον καὶ ὕστατον καὶ διὰ παντὸς
 πᾶσαν πάντως προθυμίαν πειράσθε ἔχειν ὅπως μάλιστα μὲν
 ὑπερβαλεῖσθε καὶ ἡμᾶς καὶ τοὺς πρόσθεν εὐκλεία· εἰ δὲ μή,
 ἴστε ὡς ἡμῖν, ἂν μὲν νικῶμεν ὑμᾶς ἀρετῆ, ἢ νίκη αἰσχύνῃ 5
 φέρει, ἢ δὲ ἦττα, ἐὰν ἠττώμεθα, εὐδαιμονίαν. μάλιστα δ'
 ἂν νικῶμεθα καὶ ὑμεῖς νικῶητε, εἰ παρασκευάσαισθε τῇ τῶν
 προγόνων δόξῃ μὴ καταχρησόμενοι μηδ' ἀναλώσαντες αὐτήν, b
 γνόντες ὅτι ἀνδρὶ οἰομένῳ τὶ εἶναι οὐκ ἔστιν αἰσχίον οὐδὲν
 ἢ παρέχειν ἑαυτὸν τιμώμενον μὴ δι' ἑαυτὸν ἀλλὰ διὰ δόξαν
 προγόνων. εἶναι μὲν γὰρ τιμᾶς γονέων ἐγγόνους καλὸς 5
 θησαυρὸς καὶ μεγαλοπρεπῆς· χρῆσθαι δὲ καὶ χρημάτων καὶ
 τιμῶν θησαυρῷ, καὶ μὴ τοῖς ἐγγόνους παραδιδόναι, αἰσχρὸν
 καὶ ἀνανδρὸν, ἀπορία ἰδίων αὐτοῦ κτημάτων τε καὶ εὐδοξίων.
 καὶ ἐὰν μὲν ταῦτα ἐπιτηδέυσητε, φίλοι παρὰ φίλους ἡμᾶς c
 ἀφίξεσθε, ὅταν ὑμᾶς ἢ προσήκουσα μοῖρα κομίση· ἀμελή-
 σαντας δὲ ὑμᾶς καὶ κακισθέντας οὐδεὶς εὐμενῶς ὑποδέξεται.
 τοῖς μὲν οὖν παισὶ ταῦτ' εἰρήσθω.

θ 4 σῶματος κάλλος T W F Iamblichus : κάλλος σῶματος Dionysius
 Stobaeus a 4 εἰ δὲ μή, ἴστε T W F Dionysius Stobaeus : lacunam
 post μὴ statuit Cobet ex Iamblichō ita fere supplendum ὅπως εἰς ἴσον
 καταστήσετε· ἴστε γὰρ (καὶ ἴστε malit Schanz) a 5 ἡμῖν T W
 Stobaeus : ὑμῖν F ἢ νίκη αἰσχύνῃ φέρει W F Dionysius Stobaeus :
 αἰσχύνῃ φέρει T (ἢ νίκη ante φέρει add. t) a 7 νικῶμεθα T W F
 Dionysius Stobaeus : ἠττώμεθα in marg. Tf νικῶητε W ex emend.
 Tf : νικᾶτε F Stobaeus : νικῶντες T παρασκευάσαισθε Tf : παρα-
 σκευάσασθε W : παρασκευάσεσθε F Stobaeus b 1 καταχρησόμενοι
 . . . ἀναλώσαντες T W : καταχρησάμενοι . . . ἀναλώσαντες F Stobaeus
 b 2 οὐδὲν ἢ παρέχειν W F Dionysius : ἢ παρέχειν T (sed ἢ πα ex οὐ)
 Iamblichus : παρέχειν Stobaei A b 4 προγόνων T F Dionysius
 Iamblichus Stobaeus : προτέρων W (sed suprascr. γον) et in marg.
 γρ. T καλὸς T F Dionysius Iamblichus Stobaeus : om. W
 b 5 χρῆσθαι T F Dionysius Iamblichus : καταχρησθαι W c 2 κομίση]
 κομίση Naber

5 Πατέρας δὲ ἡμῶν, οἷς εἰσί, καὶ μητέρας ἀεὶ χρῆ παρα-
 μυθεῖσθαι ὡς ῥᾶστα φέρειν τὴν συμφορὰν, ἐὰν ἄρα συμβῆ
 γενέσθαι, καὶ μὴ συνοδύρεσθαι—οὐ γὰρ τοῦ λυπήσουτος
 d προσδεήσονται· ἰκανὴ γὰρ ἔσται καὶ ἡ γενομένη τύχη τοῦτο
 πορίζειν—ἀλλ' ἰωμένους καὶ πραῦνοντας ἀναμιμνήσκειν αὐ-
 τοὺς ὅτι ὦν ἡὔχοντο τὰ μέγιστα αὐτοῖς οἱ θεοὶ ἐπήκοοι
 γεγονάσιν. οὐ γὰρ ἀθανάτους σφίσι παῖδας ἡὔχοντο γενέσθαι
 5 ἀλλ' ἀγαθοὺς καὶ εὐκλεεῖς, ὦν ἔτυχον, μεγίστων ἀγαθῶν
 ὄντων· πάντα δὲ οὐ ῥάδιον θνητῷ ἀνδρὶ κατὰ νοῦν ἐν τῷ
 ἑαυτοῦ βίῳ ἐκβαίνειν. καὶ φέροντες μὲν ἀνδρείως τὰς
 συμφορὰς δόξουσι τῷ ὄντι ἀνδρείων παίδων πατέρες εἶναι
 e καὶ αὐτοὶ τοιοῦτοι, ὑπέικοντες δὲ ὑποψίαν παρέξουσιν ἢ μὴ
 ἡμέτεροι εἶναι ἢ ἡμῶν τοὺς ἐπαινοῦντας καταψεύδεσθαι· χρῆ
 δὲ οὐδέτερα τούτων, ἀλλ' ἐκείνους μάλιστα ἡμῶν ἐπαινέτας
 εἶναι ἔργῳ, παρέχοντας αὐτοὺς φαινομένους τῷ ὄντι πατέρας
 5 ὄντας ἀνδρας ἀνδρῶν. πάλαι γὰρ δὴ τὸ Μηδὲν ἄγαν λεγό-
 μενον καλῶς δοκεῖ λέγεσθαι· τῷ γὰρ ὄντι εὖ λέγεται. ὅτῳ
 γὰρ ἀνδρὶ εἰς ἑαυτὸν ἀνήρηται πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν
 248 φέροντα ἢ ἐγγὺς τούτου, καὶ μὴ ἐν ἄλλοις ἀνθρώποις
 αἰωρεῖται ἐξ ὧν ἢ εὖ ἢ κακῶς πραξάντων πλανᾶσθαι ἠνάγ-
 κασται καὶ τὰ ἐκείνου, τούτῳ ἄριστα παρεσκευάσται ζῆν,
 οὗτός ἐστιν ὁ σῶφρων καὶ οὗτος ὁ ἀνδρείος καὶ φρόνιμος·
 5 οὗτος γιγνομένων χρημάτων καὶ παίδων καὶ διαφθειρομένων
 μάλιστα πείσεται τῇ παροιμίᾳ· οὔτε γὰρ χαίρων οὔτε λυπού-
 μενος ἄγαν φανήσεται διὰ τὸ αὐτῷ πεποιθέναι. τοιοῦτους
 b δὲ ἡμεῖς γε ἀξιούμεν καὶ τοὺς ἡμετέρους εἶναι καὶ βουλόμεθα
 καὶ φαιμέν, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς νῦν παρέχομεν τοιοῦτους, οὐκ
 ἀγανακτοῦντας οὐδὲ φοβουμένους ἄγαν εἰ δεῖ τελευτᾶν ἐν τῷ

c5 ἀεὶ F Dionysius Stobaeus : εἰ T W c6 ὡς F Dionysius
 Stobaeus : ὡς χρῆ T W d2 πορίζειν F Dionysius : πορίζεσθαι T W
 d3 εὔχοντο F Dionysius : εὔχονται T W e5 ὄντας T W f : om. F
 a1 τούτου T W f Iamblichus : τούτων F a2 αἰωρεῖται T W (sed
 ἢ super εἰ W) Iamblichus : θεωρεῖται F a7 πεποιθέναι T F
 Iamblichus : πεπονθέναι W b1 γε T W f : om. F Iamblichus
 εἶναι T W f : om. F

παρόντι. δεόμεθα δὴ καὶ πατέρων καὶ μητέρων τῇ αὐτῇ ταύτῃ
 5 διανοίᾳ χρωμένους τὸν ἐπίλοιπον βίον διάγειν, καὶ εἰδέναι
 ὅτι οὐ θρηνοῦντες οὐδὲ ὀλοφυρόμενοι ἡμᾶς ἡμῖν μάλιστα
 χαριοῦνται, ἀλλ' εἴ τις ἔστι τοῖς τετελευτηκόσιν αἴσθησις
 τῶν ζώντων, οὕτως ἀχάριστοι εἶεν ἂν μάλιστα, ἑαυτοὺς τε
 10 κακοῦντες καὶ βαρέως φέροντες τὰς συμφοράς· κούφως δὲ καὶ
 μετρίως μάλιστ' ἂν χαρίζονται. τὰ μὲν γὰρ ἡμέτερα τελευτῆν
 ἤδη ἔξει ἥπερ καλλίστη γίγνεται ἀνθρώποις, ὥστε πρέπει
 15 αὐτὰ μᾶλλον κοσμεῖν ἢ θρηνεῖν· γυναικῶν δὲ τῶν ἡμετέρων
 καὶ παίδων ἐπιμελούμενοι καὶ τρέφοντες καὶ ἐνταῦθα τὸν
 νοῦν τρέποντες τῆς τε τύχης μάλιστ' ἂν εἶεν ἐν λήθῃ καὶ
 ζῶεν κάλλιον καὶ ὀρθότερον καὶ ἡμῖν προσφιλέστερον. ταῦτα
 20 δὴ ἱκανὰ τοῖς ἡμετέροις παρ' ἡμῶν ἀγγέλλειν· τῇ δὲ πόλει
 παρακελευοίμεθ' ἂν ὅπως ἡμῖν καὶ πατέρων καὶ ὑέων
 ἐπιμελήσονται, τοὺς μὲν παιδεύοντες κοσμίως, τοὺς δὲ
 γηροτροφοῦντες ἀξίως· νῦν δὲ ἴσμεν ὅτι καὶ ἔαν μὴ ἡμεῖς
 25 παρακελευώμεθα, ἱκανῶς ἐπιμελήσεται.

Ταῦτα οὖν, ὦ παῖδες καὶ γουῆς τῶν τελευτησάντων, ἐκείνοι
 30 τε ἐπέσκηπτον ἡμῖν ἀπαγγέλλειν, καὶ ἐγὼ ὡς δύναμαι προθυ-
 μότατα ἀπαγγέλλω· καὶ αὐτὸς δέομαι ὑπὲρ ἐκείνων, τῶν μὲν
 μιμῆσθαι τοὺς αὐτῶν, τῶν δὲ θαρρεῖν ὑπὲρ αὐτῶν, ὡς ἡμῶν
 καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ γηροτροφησόντων ὑμᾶς καὶ ἐπιμελη-
 35 σομένων, ὅπου ἂν ἕκαστος ἐκάστω ἐντυγχάνῃ ὄψοιεν τῶν
 ἐκείνων. τῆς δὲ πόλεως ἴστε πον καὶ αὐτοὶ τὴν ἐπιμέλειαν,
 ὅτι νόμους θεμένη περὶ τοὺς τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τελευτη-
 40 σάντων παῖδας τε καὶ γεννήτορας ἐπιμελεῖται, καὶ δια-
 φερόντως τῶν ἄλλων πολιτῶν προστέτακται φυλάττειν ἀρχῇ
 ἥπερ μεγίστη ἐστίν, ὅπως ἂν οἱ τούτων μὴ ἀδικῶνται πατέρες
 45 τε καὶ μητέρες· τοὺς δὲ παῖδας συνεκτρέφει αὐτῇ, προθυμου-
 μένη ὅτι μάλιστ' ἄδηλον αὐτοῖς τὴν ὀρφανίαν γενέσθαι, ἐν
 πατρὸς σχήματι καταστᾶσα αὐτοῖς αὐτῇ ἔτι τε παισὶν οὖσιν, 5

b6 θρηνοῦντες T F : θαρροῦντες ut videtur W d3 παρακελευοί-
 μεθ' ἂν T W f : παρακελευόμεθ' ἂν F : παρακελευόμεθα Dionysius
 a 1 ἀρχῇ scr. recc. : ἀρχῇ T W F a5 αὐτῇ F : αὐτῇ W : αὐτῇ T

καὶ ἐπειδὴν εἰς ἀνδρὸς τέλος ἴωσι, ἀποπέμπει ἐπὶ τὰ σφέτερ' αὐτῶν πανοπλία κοσμήσασα, ἐνδεικνυμένη καὶ ἀναμιμνήσκουσα τὰ τοῦ πατρὸς ἐπιτηδεύματα ὄργανα τῆς πατρώας
b ἀρετῆς διδοῦσα, καὶ ἅμα οἰωνοῦ χάριν ἄρχεσθαι ἰέναι ἐπὶ τὴν πατρώαν ἐστίαν ἄρξοντα μετ' ἰσχύος ὄπλοις κεκοσμημένον. αὐτοὺς δὲ τοὺς τελευτήσαντας τιμῶσα οὐδέποτε ἐκλείπει, καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν αὐτῇ τὰ νομιζόμενα ποιοῦσα κοινῇ
 5 πᾶσιν ἄπερ ἐκάστῳ ἰδίᾳ γίγνεται, πρὸς δὲ τούτοις ἀγῶνας γυμνικὸν καὶ ἵππικὸν τιθεῖσα καὶ μουσικῆς πάσης, καὶ ἀτεχνῶς τῶν μὲν τελευτησάντων ἐν κληρονόμου καὶ ἕως
c μοῖρα καθεστηκυῖα, τῶν δὲ ἕων ἐν πατρὸς, γονέων δὲ τῶν τούτων ἐν ἐπιτρόπου, πᾶσαν πάντων παρὰ πάντα τὸν χρόνον ἐπιμέλειαν ποιουμένη. ὧν χρῆ ἐνθυμουμένους πρῶτον φέρει τὴν συμφορὰν· τοῖς τε γὰρ τελευτήσασιν καὶ τοῖς
 5 ζῶσιν οὕτως ἂν προσφιλέστατοι εἴτε καὶ ῥᾶστοι θεραπεύειν τε καὶ θεραπεύεσθαι. νῦν δὲ ἤδη ὑμεῖς τε καὶ οἱ ἄλλοι πάντες κοινῇ κατὰ τὸν νόμον τοὺς τετελευτηκότας ἀπολοφυράμενοι ἄπιτε.

d Οὗτός σοι ὁ λόγος, ὦ Μενέξενε, Ἀσπασίας τῆς Μιλησίας ἐστίν.

MEN. Νῆ Δία, ὦ Σώκρατες, μακαρίαν γε λέγεις τὴν Ἀσπασίαν, εἰ γυνὴ οὕσα τοιούτους λόγους οἷα τ' ἐστὶ
 5 συντιθέσθαι.

ΣΩ. Ἄλλ' εἰ μὴ πιστεύεις, ἀκολούθει μετ' ἐμοῦ, καὶ ἀκούσῃ αὐτῆς λεγούσης.

MEN. Πολλάκις, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ ἐντετύχηκα Ἀσπασίᾳ, καὶ οἶδα οἷα ἐστίν.

10 ΣΩ. Τί οὖν; οὐκ ἄγασαι αὐτὴν καὶ νῦν χάριν ἔχεις τοῦ λόγου αὐτῆ;

a 6 καὶ TF: om. W b 2 ἄρξοντα TF: ἄρξαντα W b 4 αὐτῇ
 F: αὐτῇ TW b 5 ἐκάστῳ ἰδίᾳ F: ἰδίᾳ ἐκάστῳ ἰδία T: ἐκάστῳ
 ἰδία ἰδία W c 1 τῶν τούτων F: καὶ τῶν τούτων TW: καὶ τῶν
 τοιούτων corr. Coisl. c 4 τε TF: γε W c 5 εἴητε TWF
 d 2 ἐστί(ν) TF: om. W

MEN. Καὶ πολλήν γε, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ χάριν ἔχω τούτου τοῦ λόγου ἐκείνη ἢ ἐκείνῳ ὅστις σοι ὁ εἰπὼν ἐστὶν αὐτόν· e καὶ πρὸς γε ἄλλων πολλῶν χάριν ἔχω τῷ εἰπόντι.

ΣΩ. Εὖ ἂν ἔχοι· ἀλλ' ὅπως μου μὴ κατερεῖς, ἵνα καὶ αὐθὶς σοι πολλοὺς καὶ καλοὺς λόγους παρ' αὐτῆς πολιτικοὺς ἀπαγγέλλω. 5

MEN. Θάρρει, οὐ κατερῶ· μόνου ἀπάγγελλε.

ΣΩ. Ἄλλὰ ταῦτ' ἔσται.

e 2 πρὸς γε F: πρὸς γε TW ἄλλων πολλῶν TW F: ἄλλην πολλήν
Heindorf e 3 κατερεῖς TF: κατερῆς W: καρτερῆς f e 4 πολιτικοὺς
secl. Cobet e 6 οὐ κατερῶ TW: οὐκ ἀντερῶ F

